

# **Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

**Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

## **Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm**

**Calepino, Ambrogio**

**Basileae, 1616**

V ante T

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

mi sunt, Arcemii cognominati sunt: qui verò longius à Rhodano recedentes, in Pyrenæos montes vergunt, dicti sunt Teofages, quorum regionem hodie Linguam Occitanam appellant. Autor Prolem. lib. 3. cap. 10.

**Volcātū**, Consul fuit Romæ, tempore prioris conjurationis Catilinæ, illumq; Reptendarum reum, quòd intra legitimum tempus profecti nequiverit, Consulatum petere prohibuit: quam rem tam egre tulit Catilina, ut de evertenda patria cum Antonio, & Pilone nefaria consilia inierit. Autor Pædianus. & Volcātius Gallicanus quintum Consul scripsit vitas imperatorum ad Diocletianum: ex quibus tantum extrat, nunc Avidii Cassii vita. Volcātius Terentianus historiam sui temporis: id est, Gordianorum scripsit: in qua memoriæ prodidit, referente Capitolino, Gordianum seniozem vultum Cæsaris Augusti valde tetulisse. & Volcātius Epidius Grammaticus, scripsit res gestas Pompeii Magni, & ejus patris: prius libertinorum qui historiam scripsit, quam ab optimo quoq; scribi solita sit, ut est autor Cornelius Nepos. Ludam aptuit, docuitq; inter ceteros M. Antonium, & Augustum. Ex Tranquillo. & Volcātius item alius fuit, teste Plinio, libro 11. capite 43. Poëta non ignobilis, qui quòd senos in manu haberet digitos, Sedigitus est cognominatus. Hujus etiam hodie aliquot circumferuntur fambi, quibus suum de Latinis Comicis judicium protulit. & Præter hos fuit & Volcātius Iuniconsultus, Cæcili præceptor, quem tradit idem Plinius libro 2. capite 11. Asturcone sub vesperum à rure suburbano redeuntem, quem in grassatorem incidisset, à cane fuisse defensum.

**Vologesius**, Parthorum rex fuit Neronis temporibus, & frater Tiridatis, quem quum Armeniæ regem fecisset in vitis Romanis, vario eventu cum iis bella gessit: donec tandem ex pacto placuit Tiridatem regni diadema ponere, nec ante resumere, quam id Romæ Neronis manibus accepisset. Vide Tacitum libro 5.

**Vologesocerta**, Babylonis urbs, à Vologeso Parthorū regē condita: ut est autor Plin. lib. 6. cap. 26. Ptolemæus Vologesiā appellat.

**Volsci**, Populi in Latio, ultra Circeios, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5. Virg. 2. Georg. Asuetumq; malo Ligurum, Volscoq; verutos.

**Volsinium**, Volsinii, & dicitur Ptolemæo: sive Volsinū, Volsiniorum, Oppidum mediterraneum Hetruriz, in quo primum molæ versatiles sunt inventæ. Plin. libro 36. capite 18: Molæ versatiles Volsiniis inventas, quasdam & sponte motas legitimus.

**Voluentius**, Prænomine Lucius, Vir Romanus, Senatorii ordinis, quo cum Servio Sulpitio Consulatum gerente carnes pluisse autor est Plin. lib. 2. cap. 56.

**Voluptas**, [Ger. Die Göttin des Wohlstands.] Voluptatis dea, quæ facellum habebat Romæ circa navaria nō procul à porta Romanula, teste Varrone lib. 4. de Lingua Latina.

**Volsius**, Poëta quidam inæptus fuit, patria Paravinus, qui Ennium secutus, rerum gestarum populi Romani Annales carmine scripsit. Catullus de Smyrna Cionæ: At Volsii Annales Paduam morientur ad ipsam. Et laxas scombris sæpè dabunt tunicas. Et alibi Annales Volsii cacata charta.

**Vomanum**, Fiuminis nomen in quinta Italiæ regione, non procul ab Adria colonia Plin. lib. 3. cap. 13.

**Voranus**, Q. Lucatili furacissimus libertus, quæ nūmularius nummos de mensa subtrahentem, & in calceos infarcientem deprehendit. Cælius lib. 10. cap. 49.

**Vpis**, Diana tercia nomen, autore Macrobio. Sic enim à Græcis paterno nomine (pater enim ejus traditur Vpis) appellatur. Meminit & Cicero de Natura deorum. In nōnullis autem exemplaribus legitur Opis.

**Vra**, Locus est in finibus Syriæ Palmyrenæ, ad Euphratē fluvium, qui inde relictis Palmyrenorum desertis, in ortū recessit. Autor Plin. lib. 5. cap. 24.

**Vrgū**, Plutonis cognomen est, ab urgendo (ut quibusdam videtur) impositum, quòd omnium deorum maxime nos urgeat. Nos Græcam vocem esse malumus. Apud illos enim & dicitur, qui in acie extremam agminis partē ducit. Unde non inventissè ad Ditem transferatur, qui postremum humanæ fabulæ actum excipit.

**Vranīa**, sive Vranie, [Ger. Die Göttin des Wohlstands.] Vna musarū, Iovis & Mænosynes filia, cui Astrologiæ inventio tribuitur: Unde & Vranīa dictam putant, quasi in cæcis speculantem. Ovid. lib. 5. Fastorum: Excipit Vranie fecerit silentia cunctæ.

**Vranopōlis**, Vrbis in finibus Macedoniæ, ad radicem montis Athos: cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 10.

**Vrsinus**, Pater Saturni: quem Latini Cælum, vel Cæliū

appellant: ex cujus viribus à Saturno filio excedis, & in mare abjectis, nata est Venus, quæ idè Græco nomine appellata est Aphrodite.

**Vrbī**, Populi sunt Capissenæ (quæ est Asiæ regio, Carmaniz finitima) non procul à Pandorū finibus, & Ponamo flumine navigabili. Autor Plin. lib. 6. cap. 23: Sed corrupta est Plinii lectio: sic enim habet: Flumen Borro, Genfurbi, flumen navigabile ponamus Pandorū finibus. Vbi Genfurbi fluvii nomen est non populi.

**Vrbīnum**, Italiæ oppidum: à quo Vrbinatez Plin. li. 3. ca. 14.

**Vrci**, Ptolemæo, Oppidum martimū in finibus Hispaniæ Tarraconensis, ubi à Bætica dicitur. Auctores Ptolem. lib. 2. cap. 5, & Plin. lib. 3. cap. 3.

**Vrgi**, Populi Sarmatiæ Europæ, Iazygibus finitimi, ad utranq; litū ripam, magna ex parte ex passionibus victores, pauci agriculturæ dedit. Autor Strabo lib. 7.

**Vrgo**, Insula est in mari Tyrhæo, nō procul à Capraria Plinius lib. 3. cap. 6.

**Vri**, Indiæ populi, Indi fluminis accolæ, Silenis proximi. Autor Plin. lib. 6. cap. 20.

**Vria Plinio**, Ptolemæo, Oppidum Hispaniæ Bæticæ, in conventu Gaditano: cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 1. & Est in Vria locus Acarnaniæ, semiladū distans à mari. Autor Strabo lib. 10. & Est præterea ejusdem nominis oppidum in ora Apuliæ, & post flexum Gargani montis, teste Plin. lib. 3. cap. 11. Strabo Vream, Ptolemæus Vriam appellat. & Vriam aliam collocat Strabo lib. 7. mediò scilicet itinere inter Tarentum & Brundisium.

**Vrium**, Oppidū est Hispaniæ Bæticæ, apud Ptolemæum lib. 2. cap. 4. Plinius in Gaditano conventu collocat, & Vriam per primam effert declinationem.

**Vrolantium**, Civitas in Orientali parte Britanniz insulæ, apud Ptolem. lib. 2. cap. 3.

**Vrpanus**, Fluvius Daciæ (quæ hodie Valachia) supra Saum influens in Istrum. Autor Plin. lib. 4. cap. 25.

**Vrsentani**, Lucaniæ populi, apud Plin. lib. 5. cap. 11.

**Vrso**, Hispaniæ Bæticæ oppidum, in conventu Albigiano. Autor Plin. lib. 3. cap. 1.

**Vsar**, Fluvius est Mauritaniz Cæsarientis, Nebadum regionem irrigans. Autor Plin. lib. 7. cap. 2.

**Vsticā** pen. prod. Mons est in Sabinis, cujus meminit Horat. lib. 1. Car. Ode 17: Vsticūq; dulci Tyndari fistula Valles, & Vsticæ cubantis Lævia personere saxa. & Est & insula ejusdem nominis, Siciliæ adjacens: cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 1.

**Vthina**, Vrbis Africae propriè dictæ, Romanorum colonia inter Bagradam fluvium & Tritonem sita, Vide Plin. lib. 5. cap. 4. & Ptol. lib. 4. cap. 3.

**Vtica**, uticæ, pen. corr. Vtica Ptolemæo: in Stephano, Vrbis insignis Aphricæ propriè dictæ, ad Bagradam fluvium xxx passuum millibus distans à Carthagine: qua cæcis principem in Africa locum tenuit. In hac Cato Vticentis, victo Scipione, mortem sibi conscivit.

**Vtinum**, Italiæ oppidum juxta Aquileiam, principū Austriæ opere insigni admodum, & arce in mediæ urbis edito colloca lo conspicuus: scribit Vadianus in lib. 2. Pomponii Melæ.

**Vvitemberga**, [Ger. Wittenberg.] Vrbis Germaniæ, Valgò dicta Prol. Calægia.

**Vulcānis**, [Ger. Der Gott der Feuers.] Deus antiqua putatur esse ignis præses. Unde & Vulcanus dictus est, quasi canus per ærē volitans. Volat enim flamma & candida est. Varrò de Lingua Latina lib. 4. ab ignis violentia & fulgore dictum putat tanquā fulgans. Hic & Mulciber appellatur, quòd feruū mulceat. Filius fuit Iovis & Junonis, qui à patribus ob deformitatem (licet alii alias causas afferant) cælo dejectus est in Lemnum insulam, ubi ab Eurymone Oceani filia, & Thetide nutritus est: vel ut alii volunt, à similita. Ea autem ruina, qua decidit de cælo, claudus factus est. Officinam habere fertur in Lemno unā cum Cyclopiibus ministris: fingitur faber deorum: quia Iovi fulmina & diis arma adversus gigantes fabricavit: nec tam à demissus est ad mensam deorū: quæ etiam quum M. nervæ nuptias expensisset, repulsam passus est. Unde Virgilius Ecloga quarta: Nec deus hanc mensa, dea nec dignata cubili est. Aliam deinde sibi uxorem querens, Veorem duxit: quam quā postea unā cum Marte in adulterio deprehendisset, ambos invisibilibus castenis ita collegavit, ut seuter abire possent, donec ab omnibus diis & deabus vili & densi essent: ut supra de Marte annotatum est. Ab eo quicquid artificiosè fabricatum est, factum volunt, ut monie Hermiones, & Atiadæ coronam, currum Solis, Achillis & Aeneæ arma, & hujusmodi. & Vulcani (inquit Cicero libro 3. de Natura deorum) fuisse complures. Primus Cælo natus, ex suo &